

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé-
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Fedett árucarnokok.

Pécs, 1897. október 11.

Igazán kétségbeejtő rossz időnk volt az elmúlt egész héten; az a folytonos eső, szél, hideg — valóban csaknem kedélybeteggé tette a publikumot. Ilyen időben aztán nem csoda, hogy szombaton nagyon gyengén látogatott hetivásárunk volt, mert a falusi ember sem teszi meg szívesen az utat a városba esőben, sárban, szélben, ha nem éppen „muszáj”, hanem inkább vár a legközelebbi hetivásárig, a mikor talán kedvezőbb lesz az idő. Persze ilyenkor aztán azok az árusítók, akik a zordon idővel dacolva mégis beállítanak a vásárra, a szokottnál is drágábbra tartják portékájukat s az a vevő, aki éppen rá van szorulva, kénytelen megadni érte a magasabb árt, mert nem nagyon válogathat az üres piacon.

Ez a tapasztalat arra indította lap-társunkat, a „Pécsi Napló“-t, hogy fedett árucarnok építését sürgesse, mert ha a falusiak tudnák, hogy idebenn a városban fedett, száraz helyen rakódhatnak ki és nem kénytelenek egész délelőtt isten szabad ege alatt a piaci sarában állva ázni-fázni, akkor bizonyára bejárnának rossz időben is; meglenne tehát ilyenkor is a kellő kínálat s így az idő viszontagsága nem drágíthatná a piacot.

Bizony tetszetős ez az eszme, amint tetszetős lenne pl. a szegény napszámosnak, ha egészségtelen pincelakásából a

rendőrség a takaréktár új palotájának modern lakosztályaiba telepítené. Lokálpatriotizmusunk ünnepet ülne, ha az ország összes vidéki városait megelőzve létesíthetnők a vásárcarnokok intézményét, amely fényűzést még a vagyonos külföldön is csak a nagy városok engedhetik meg maguknak. Nagy kérdés maradna azonban még mindig, vajjon megfelelne-e az óhajtott célnak ez az intézmény, ha lennének is abban a kedvező helyzetben, hogy azt létesítsük s nem-e éppen azt mozdítanók vele elő, amit elhárítani akartunk?

Annyit előre is bizonyosnak mondhatunk, hogy azt a célt, melynek elérésére a Pécsi Napló a vásárcarnokot ajánlja, semmi esetre sem érnők el, mert a vásárcarnokok felállításával mindenütt a világon megrágult a piac; ami nagyon természetes is, hiszen az a nagy tőkeberuházás, amelyet a vásárcarnokok igényelnek, meg a kezelési költségek az áruhelyek bérletében oly új terhet rónak az árusítóra, a melyet ez az árúknak magasabbra szabott árában kénytelen a vevő közönségre áthárítani. Ezért sehol sem áltatták magukat azzal a hiu reménnyel, hogy a vásárcarnokok a piaci árakat olcsóbbakká fogják tenni s úgy látszik a Pécsi Napló is, dacára annak, hogy a piaci drágaságot elhárító arkánumnak ajánlja a fődött vásárcarnokot, tisztában van vele, hogy az éppen az ellenkező eredménnyel járna, mert közleménye második részében ezt mint a haladás követelményét állítja elének,

amely drága ugyan, de kitérni előle nem lehet s idézi is egy névtelen nagy nevű nemzetgazdász mondását, amely szerint csak egyes emberek, egyes osztályok mehetnek tönkre a haladás szellemének előretörése alkalmával, az elbukott emberek, osztályok helyére jön más, aki a régi gazda helyébe lép.

Nos, köszönjük szépen ezt a kilátást, mi nem kérünk azokból az alkotásokból, amelyek tönkre teszik alkotóikat s a helyükbe lépő új gazdát boldogítják. A vásárcarnok legalább nem olyan alkotás, amely ezt az áldozatot megérdemelné, mert azért, hogy az esztendő egyptár napján a rossz idő dacára is meglegyen a nagy hetivásár, ha ugyan meglenne, csakugyan nem volna érdemes azon az uton haladni, amelyen „a gyengék, erőtlének és tehetetlenek elbuknak, elvesznek.”

Kétségtelen, hogy az a drágaság, a melyet most rossz időben tapasztalunk, vásárcarnok létesítése esetén állandósulna minden időre, mert ha a szabad ég alatti árusításért most szedett helypénzhez még a vásárcarnokba fektetett tőke kamatait is hozzácsapjuk, amint hogy másképp nem is tehetnénk, mert csak kölcsönpénzből építhetnénk, akkor bizony nem várhatjuk, hogy a piaci árúkké ára leszálljon. Annál kevésbé lehet erre kilátásunk, mert hiszen az árusítók kínálatát már az eddigi nagy helypénz is csökkentette s ez a csökkenés még nagyobb méreteket öltene, ha a vásárcarnok árusítóhelyeiért még

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Leányaink jövője.

Szép, boldog, mert békés idők voltak azok, midőn Göthe az azóta már teljesen agyonidézett »Ewig Weibliche«-t leírta. Ugyancsak ezekben a verőfényes, békés időkben énekelte meg vele egyivású költő-társa a nők méltóságát, arra buzdítván mindeneket, hogy tiszteljék a nőket, akik égi rózsákat szőnek a földi élet szőnyegébe.

De milyen messze vagyunk ezektől a gondtalan időktől! Ott, ahol a társadalmi kérdések vitatására több gondot fordítanak, mint nálunk, a Göthe »örök női«-jét ezidőtől legfőleg ha gunyból emlegetik. Alig vehetnek szemügyet, teszem, egy francia folyóiratba, hogy a gunyból idézett »éternel feminin« mellett meg ne pillantsam az »éternel feminisme«-et. A »feminisme« pedig már oly távol áll a német költő »örök női«-jétől, mint az északi pólus a délitől. Ez a francia neologizmus ugyanis a női kérdést jelenti. Ami pedig már egyszer »kérdés«, az — a »keleti kérdés«, a »krétai kérdés«, a »kubai kérdés«, az »egyiptomi kérdés«, s még egy csomó más »kérdés« mintájára — háborúságot jelent.

Egy francia író a minap azzal kezdte a nők tért foglalásáról írt cikkét, hogy »tizenöt századdal ezelőtt a barbárok inváziójával kellett számolnunk; ma a nők invázióját látjuk, fűzős Atillákkal és szoknyás Alaricokkal.« Hát bizony ez már nyílt háborút jelent a két nem között.

Hiszen szó sincs róla: ez a háboru már megvolt a paradicsomi kezdet óta. De lappangott. Vagy még helyesebben, állandó kompromisszum alakját vette föl. A férfiak uralkodtak, a nők kormányoztak. A kiegyezésből mind a két félnek megvolt a maga tisztességes polgári haszna: a férfiak voltak a cégvezetők, a nők a néma (lucus a non lucendo!) munkatársak s ráadásul a férfiak még azt is elismerték, hogy azok a bájos teremtmények csakugyan szövögetik, sőt bele is szövik azokat az égi rózsákat az ő földi életükbe.

A századvég brutálítása azonban ezt is megváltoztatta. Eddig az Andrássy-uton, a szigeten, a színházakban, a hangverseny termekben gondtalan gyönyörködéssel szemléltem a »teremtés remekműveit«; ma, egy-egy üde leányarc vagy egy-egy szép asszony láttára — elkomorodom. Azok a divatos ruhába öltözött szépségek ma már mindmegannyi — »kérdés«; első sorban nem az esztetikus, mint inkább a szociológus birodalmából. Ugy va-

gyunk ma ő velük is, mint a kémia óriási haladása után az élelmiszerekkel, és a Röntgen-sugár fölfedezése után a tárgyakkal: aggódva kérdezzük, mi az, amit eszünk? mi az, amit látunk? Az analízis orgiája ma-holnap valóban elviselhetlenné fogja tenni az életet!

Mivelhogy így látunk ma még, látván a női kongresszusok egynémely tulzásait, hallván azt a fülsiketítő zajt, ami a Spree és a Szajna partjairól egészen hozzánk hatol.

Csak az imént történt Párisban, hogy egy fiatal leány: Chauvin kisasszony, nagy szorgalommal és nemű jellemző kitarással, megszerezte az ügyvédi oklevelet és — mint a politikusok mondják — »levonta belőle a konzekvenciákat«, azt követelve az ügyvédi kamarától, hogy annak rendje és módja szerint vegye föl őt az ügyvédek lajstromába. Ez a követelés — nemde? — természetes konkluziója a megengedett premisszáknak? Nos, pedig hát épp ez a konkluzió az, amelynek ötletéből a Szajna partján a »szoknyás Alaricok« miatt patakokban foly a ténna. Vannak ugyan, akik az egészben csupán egyéni jogok érvényesítését látják, de vannak — s talán többen, mint amazok — akik a női követelések diadalmas zászlóbontását vélik föllismerni a doktor kisasszony e föllépésében. Ez utóbbiak egyike azt írja a »büszke ellen-

külön tetemes díjakat is szednénk s ezzel kettős veszedelmet idéznénk a fejünkre: először még jobban elriasztanók a kínálatot, másodsor pedig a város sem kapná a vásárcsarnoki díjából a költségre megkivántató összeget.

Szép dolog az a haladás, de már okosnak semmiképpen sem mondható, ha nem párosul helyes számítással. A mi piaci forgalmunk pedig éppen nem bírta meg a vásárcsarnoki drága intézményt. Igaz, hogy a Pécsi Napló is koncedál annyit, hogy nekünk nincsen szükségünk a budapestihez hasonló nagy vásárcsarnokra és egyszerű, oldalt teljesen nyitott vasalkotmányu, földött vásárcsarnokot elegendőnek, de egyúttal elengedhetlenül szükségesnek is tart. Nos kérdezzem meg csak a P. N. akármilyen szakértőt, mibe kerülne az ilyen csarnok is, amely mégsem felel meg egészen a hozzá fűzött kívánalmaknak, mert a szél oda is behordaná az esőt, meg a havat: bizony aránytalanul nagy összeget hallana, mert egy vásárcsarnoknak, hogy a célnak megfelelően, tágasnak, nagy méreteken épültnek kell lennie, s az a vasszerkezet, szilárd, tartós tetőzet sok pénzbe kerül, nem is számítva, hogy egyik-másik oldalán mégis csak kellene védőfal is, meg jókora pénzértéket képviselő telekre is lenne szükség, mert csak nem akarja a P. N. a mostani piacokat befődeleztetni.

Világos mindezekből, hogy ha a mi vásárcsarnokunk nem is kerülne éppen annyiba mint a fővárosi, de azért a mi piaci forgalmunkhoz arányitva még mindig elég drága lenne s nekünk semmi szükségünk sincs arra, hogy egypár esőmosta hetivásár miatt állandóan megdrágítsuk már ugyis méregdrága piacunkat.

Azt a célt, amely miatt a nagy városok vásárcsarnokai létesültek, a könnyebb ellenőrzést, meg a kényelmet, a mi viszonyainknak megfelelőleg olcsóbban is elérhetjük. Létező piacaink sem oly nagy számmal, sem oly elszórtan nincsenek, hogy azokat a rendőrség kellő felügyelet alatt

ségről — a női kérdéstről — hogy úgy tűnik föl neki, »mint a lelegegőbb deszkaszál, amely az emberi ostobaság megmérhetetlen oceanján valaha lebegett.«

A kérdés minket is nagyon közlőre érdekel. Nekünk is vannak leányaink, nővéreink és — leánygimnáziumaink. A »kérdés« nálunk is aktuális.

Hogy leányaink jövőjét nem szoríthatjuk többé azok közé a szűk korlátok közé, amelyek közt gondatlanabb időkben oly szépen meghúzódhatott: ezzel minden gondolkodó tisztában van. Az élet komolyabbá vált. A tudományos és ipari haladások az élet tényezőit is megváltoztatták. Eszközeink megszorodtak, igényeink megnöttek s erkölcsi prédikációkkal ezeket a dolgokat visszacsinálni már nem lehet. Az alaposan megváltozott viszonyok leányainkat, aszonyainkat is kizavarták égi rózsákat szövögető idilljeikből. A mai nők szintén fel kell vennie az élet küzdelmét. Akiben leányaink közül hivatás és akarat van e küzdelemhez, annak meg kell adni a módot a szükséges eszközök megszerzéséhez és ha megszerezte azokat, a használatukhoz is.

A dolog azért mégsem olyan egyszerű, mint a milyennek látszik. A legnagyobb hibát véleményem szerint, akkor és azok követik el, a mikor és akik — merev következe-

ne tarthatná; az esős időben való legnagyobb mizérián pedig segítve lenne a piacok kikövezésével, hogy ne kelljen a vásárló közönségnek bokáig érő sárban lubickolni. Ezt meg lehetne csinálni a mostani helypénz jövedelméből is, de hogy földött vásárcsarnokra olyan égető szükségünk lenne, mint azt a P. N. állítja, azt már mégsem hiszszük el.

Lehet, hogy ezért a P. N. kőkorszakbeli ősembereknek fog tartani, de azzal vigasztaljuk magunkat, hogy azoknak az ősembereknek mégis mindig szilárd talaj volt a lábuk alatt, nem úgy mint a számítás nélküli haladás rögeszméjétől elkapott kísérletezőnek, ki röplőgépen a napot akarja megközelíteni, de a sárba pottyán s a nyakát szegi.

*** Az összeférhetlenségi törvény revíziója.** A képviselőház ez évnek tavaszán az inkompatibilitási esetek tömeges bejelentése alkalmával, mint tudva van, az összeférhetlenségi törvény revideálására bizottságot küldött ki, amely azonban mindeddig nem adott életjelt magáról. Mint értesülünk, a bizottság most már hozzálát a munkához s e hó 21-én ülést fog tartani, amelyen azonban egyelőre valószínűleg csak annyit végez, hogy megállapítja további eljárásának rendjét, az úgynevezett »modus procedendi«-t.

A vármegye őszi közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1897. október 11.

Mintegy száz bizottsági tag lehetett jelen, midőn *Fehérváry* Imre báró főispán 10 óra után 5 perccel megnyitván az ülést, miután a napirend előtt senki sem kívánt felszólalni, kezdetét vette a tárgysorozat teteleinek lemorzsolása, melynél az első helyet foglalta el az

alispáni jelentés,

melyet egész terjedelmében *Kószits* Kamill vármegyei főjegyző olvasott föl. Az érdekesnek mondható, vonzó stílusban tartott jelentésből kiemeljük a következőket:

Örömmel emlékezik meg a jelentés, hogy ő felsége a király és a német császár

tességgel, megengedem, de a női természet és hivatás felreismerésével — az egész vonalon való általánosításról álmadoznak, holott csak tömegesebb kivételekről lehet szó.

Azok, akik leányok tanításával foglalkoztak, azt állítják, hogy a leányokban van annyi — ha nem több — értelmi fölfogás, mint a fiukban; akik pedig közülök komolyan akarnak, erősen is tudnak akarni. Azokban van kitartás és szívósság, még ha pusztán macacsság is volna a forrása. Mikor a francia szépművészeti akadémiába a nők felvételét vitatták, a fölvétel ellenzői — a milyenek másutt is akadnak! — főleg azzal érveltek, hogy férfimodellekről fiatal leányoknak nem lehet megengedni a természet »leplezetlen« reprodukcióját. Egy erősakaratu fiatal leány azzal válaszolt erre, hogy férjhez ment — a modellhez.

Az olcsó élcelődésnek tág zsillipjei nyithatók meg ugyan, mihelyt a nők emancipációjának meglehetősen hitelét vesztett szavát valaki kiejti. De hát ezekkel is úgy vagyunk, mint az anyós-élcekkkel, nagyon zseniális embernek kell annak lennie, aki nem válik e téren izetlenné. A zseniális emberek pedig tudvalevőleg ijesztő kisebbségben vannak. Mondhatja ugyan valaki, hogy a nők azért akarnak teszem ügyvédek lenni, mert eddig meg volt tiltva nekik és mert ők mindig mást

kitüntető látogatásukkal tisztelték meg a vármegyét. Frigyes főhercegnek, megyénk legnagyobb birtokosának, fia születése alkalmából az alispán tolmácsolta a vármegye közönsége örömteljes érzelmeit. Gazdasági viszonyaink nem mondhatók kielégítőknél, a súlyos csapások és rossz termés következtében a vármegye mohácsi és pécsváradai járásában vetőmag-szükséglet állott be, ahová az állami vetőmag kiosztás végett már meg is érkezett. A kapás növények is sokat szenvedtek. A mezei egerek pusztításai ellen a földművelési miniszter kétezer drb. egérfogót küldött kipróbálás végett. A viharok s a hosszas esőzések következtében a megyei közutak nagyon megromlódottak. Részletesen megemlékezik ezután a jelentés az árviz lefolyásáról, midőn a védekezés céljaira a közmunka-erő részbeni kirendelése vált szükségessé. Minden tényező teljesítette kötelességét. Különösen elismerés érdemi meg a mohácsi és baranyavári főszolgabírákat, *Novák* László püspöki uradalmi mérnököt, Mohács község előljáróságát, hogy az árviz ellen, mely már 701 cm. magasságot ért el, sikerrel lehetett védekezni. Mindazonáltal sajnálattal regisztrálja a jelentés, hogy a bellyei töltés átszakadt, s a főhercegi uradalomnak 8000 hold, alakosoknak ugyanilyen területű földjeit elöntötte. A községeket ért károsodás megközelítőleg 200.000 frtra becsülhető. Az árvizkárosultak segélyezését ő felsége kezdte meg ittlétekor 1500 frtos adományával, amit az osztrák-magyar bank főtanácsa 400 frtos adományával gyarapított. *Darányi* Ignác földművelési miniszter szept. 10-én Mohácson létekor kilátásba helyezte, hogy pénzbeli segélyt fog adni a károsultaknak, továbbá nagyobb közmunka teljesítését rendeli el, végül ingyen vetőmagban részesíti az inségbe jutottakat. Elismeréssel emlékezik meg a jelentés *Bene* Károly mohácsi posta- és táviró hivatali főnök emberföltömmunkájáról az árvizveszedelem alatt. Közbiztonsági állapotaink a lefolyt évnegyedben elég kedvezők voltak. Az egyletek száma 206-ra szaporodott. A közegészségi állapot is kedvezőnek jelezhető, amennyiben csak egyes kanyaró, vörheny, difteritisz, hólyagos himlő és váltóláz esetek fordultak elő enyhe lefolyással. A harkányi fürdő-évad véget ért anélkül, hogy a fürdőtulajdonos valamelyes építkezést foganatosított volna és így nagyban hozzájárult, hogy ez a világfürdői jelentőséggel bíró fürdőhely látogatottsága évről-évre hanyatlék. A mohácsi László-kórház alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta. Az állategészségügyi viszonyok kedvezőre fordultak, amennyiben ez idő szerint sertésvész csak 17, sertésorbánc 5, lépfene 5 községben grasz-

akarnak, — azzal már tisztában vagyunk, hogy a kik közülök határozott célt tűznek ki maguknak, e cél felé kitartással haladnak is.

Meg kell tehát a hivatott nők előtt nyitnunk a kenyérkeresetnek minden nekik alkalmas ágat; föl kell őket fegyvereznünk az életküzdelem minden szükséges fegyverével annyival is inkább, mivel eddigi fő s majdnem egyetlen életcéljoknak: a házasságnak sok gátló akadálya van manapság. Egy amerikai folyóirat megkérdezte erre vonatkozólag az olvasóit s a beérkezett válaszokból Csimborasszó magaslatban emelkedett ki a »férfiak önzése.« Férfiak önzése ide, férfiak önzése oda, annyi bizonyos, hogy a nősülési kedv ma világszerte erősen megcsappant. Az tehát elvitázhatatlan, hogy a házasság sok — talán más alkalommal elmondandó — oknál fogva elvesztette kizárólagosságát leányaink jövőjének kérdésében. Ezért kellett és kell számukra új módokról gondoskodnunk. Aki arra való, legyen orvos, tanárnól, könyvvezető s egyéb.

Csak óvakodjunk a tulzásoktól! vigyázzunk arra, hogy a kalandornők ne tolakodjanak oda, a hová nem valók, mert ezeknek a konkurrenciáját nemcsak mi férfiak nem tudnók elviselni, de a hivatott, tisztességes nők sem.

Mert in ultima analysi a nő voltaképeni helye mégis csak a családban van. Már

szál. A ragadós száj- és körömfájás teljesen megszűnt. A lötenyészési bizottság 32 fedező állomást 75 ménnel hozott javaslatba a megye területére. Az ügyforgalom a központban 21.281 darabra rugott. Az adminisztráció menete rendes. A honvédelmi miniszter az összes járási főszolgabíráknak elismerését fejezte ki a mozgósítási iratok pontos előkészítéseért. A házipénztárt az alispán 3-szor megvizsgálta s legutóbbi kötvényekben 2.736.208 frt 20 krt, készpénzben 47.201 frt 41 krt talált. Különben a pénztár-vizsgálatra a belügyminiszter két közeget kiküldött, és ezek semmi érdemleges kifogást nem tettek, csupán a könyvvitel ellen volt észrevételük. *Kuepprecht* Kálmán műszaki tanácsos megvizsgálta a közutak adminisztrációját, mindent a legnagyobb rendben talált. Több község előljáróságára az adóbehajtás tekintetében a felelősség alkalmazásának kimondása vált szükségessé. A vármegyei árvaház ügykezelése a legnagyobb rendben találtatott. A jelentés azzal végződik, hogy fegyelmi eljárás csak 3 körjegyző és 2 községi bíró ellen van folyamatban.

A jelentés fölolvása után *Schneider* József bizottsági tag a gazdasági ismétlő iskolák ügyét hozza szóba s indítványozza, hogy Pécsen egy földműves iskola állíttassék föl. Az alispán felszólalása után, aki méltányolja az indítványt, elhatározta, hogy a jövő rendes közgyűlésen fogják érdemileg tárgyalni.

Német Lipót indítványozza ezután, hogy az árvíz-védekezés körül legtöbb érdemet szerzett *Trixler* Károly alispánnak a közgyűlés jegyzőkönyvében adjon kifejezést elismerésének. Ami elfogadtatván, az alispáni jelentés tudomásul vétetett.

Választások.

A kijelölő bizottság *Német* Lipót elnöke alatt *Hinka* László, *Benkő* Gyula, *Jagics* József, *Zsolnay* György és *Keserits* Ferenc tagokból megalakítatván, míg ez munkáját végezte, a főispán addigra a közgyűlést fölfüggesztette.

Öt perc múlva jelenti a bizottság, hogy az elhalálozás folytán megüresedett árvászéki jegyzői állásra első helyen ifj. *Eötvös* Gusztáv III. aljegyzőt jelölte; minek következtében nevezett árvászéki jegyzőnek közfelkiáltással megválasztott.

Az ekként üresedésbe jött III. aljegyzői állásra *Szivér* István eddigi IV. aljegyző; ennek helyére pedig *Ujváry* Géza eddigi közigazgatási gyakornok választottak meg közfelkiáltással.

a Nietzsche »Übermensch«-e is csak napoleoni kivétel; az »Überfrau« azonban egyszerűen — szörnyszülött. Ne feledjük azt, hogy az egyéniségnek a köz rovására való túltengése legfőleg elvételre fölbukkanó kivétel lehet csak és semmiesetre sem nyerhet állandó megtestesülést a nőben, a kit anyaiassága is a másokért való önfeláldozásra utal s a ki ezentúl is szivesebben fog oltalmat keresni, mint minden oltalom nélkül, elhagyatottan állani a világnak rá nézve mindenképpen veszedelmes harcai közepette. Majd ha a női kérdés is »eszmévé fog finomulni,« mint Arany János találmán mondja minden idők küzdelméről, az emberiség mosolyogva fogja látni, hogy a »szoknyás Alaric«-ok inváziója a megváltozott viszonyok követelte szükséges, elengedhetetlen módosítások után újból csak ahhoz a kompromisszumhoz vezette vissza az emberiséget, a melyre, mint erős kösziklára, a család szentségét és a női méltóság sérthetlenségét fölépítette.

Akkor aztán ismét zavartalanul gyönyörködhetünk a Göthe »örök női«-jében s ismét lelkesedéssel, mert új hittel olvashatjuk a Schiller szép költeményét a női méltóságról.

Ujváry Béla.

A megválasztottak ezután leteszik a hivatalos esküt.

A központi választmányban megüresedett tagsági helyre titkos szavazás útján 66 szavazattal *Lechner* Viktor lett megválasztva *Morvay* Ferenc 2 szavazata ellenében.

Az igazoló választmányba *Weidinger* Jenő választott meg közfelkiáltással.

Szily Tamás lemondván a mezőgazdasági bizottság elnöki tisztéről, helyébe *Országh* Lajos választott meg.

Az állandó választmányban megüresedett két tagsági helyre közfelkiáltással *Kardos* Kálmán és *Szily* László választottak meg.

Ezután 3 drb. miniszteri rendelet tudomásul vétetett.

Borellenőrző-bizottságok.

A kereskedelmi miniszternek rendelete értelmében megalakítottak ezután a vármegye 7 járására nézve a borellenőrző bizottságok, amelyekbe az elnököt és 2 tagot a főispán nevezett ki, két tagot pedig a közgyűlés választott. A borellenőrző-bizottságok e szerint a következőleg lőnek megalakítva:

A pécsi járásban: elnök *Egedy* Sándor, tagok *Ottinger* Gusztáv, *Varga* János, ifj. *Keztyüs* Antal, *Bujanits* Tamás.

A mohácsi járásban: elnök *Jagits* József, tagok *Sepász* Elek, *Wolf* Zsigmond, *Vasy* Lajos, *Margittai* Péter.

A szentlőrinci járásban: elnök *Benkő* Gyula, ifj. *Jeszenszky* Ferenc, *Szép* László, *Morvay* Ferenc, *Fónay* Lajos.

A hegyháti járásban: elnök *Gundy* Miklós, tagok *Mauthner* Adolf, *Back* Gyula, *Kühnel* Márton, *Bálint* István.

A pécsváradai járásban: elnök *Driesz* Lajos, tagok *Kerner* Adám, *Schlesinger* Dávid, *Hertrich* József, *Klug* Mihály.

A siklósi járásban: elnök *Szivér* István, tagok *Troll* Ferenc, *Darázs* Ödön, *Pakuszi* Gyula, *Jantsits* Sándor.

A baranyavári járásban: elnök *Urszini* Pál, tagok *Kontra* János, *Nikolics* Glisó, *Proksch* Arthur, *Werner* Ferenc.

A vármegye jövő évi költségvetését ezután észrevétel nélkül elfogadták.

Alapítvány a hadapródiskolában.

Olvastatott ezután az állandó választmány terjedelmes jelentése, mely szerint a pécsi honvédhadapród iskolában a vármegye részéről teendő két alapítványi helyre, valamint a Ludovika Akadémiában egy alapítványi helyre szükséges évi 1000 frtnak megfelelő tőke a lakosságra kivetendő egy százalékos, két éven át fizetendő póttadóval lenne fedezendő.

Vajay István elvileg ő is hozzájárul a javaslatához, csupán azt a módosítást szeretné tenni, hogy ez a póttadó csak az 50 frtnál nagyobb adót fizetőkre vettessék ki. Nem akar kitérni a szociális irányzatra, de azért tekintettel kell lennünk a szegényekre, hogy elvegyük a fegyvert az üzletszerű izgatók kezéből.

Benkő Gyula azt kezdi fejtegetni, hogy a mostani szegény ember sokkal jobb helyzetben van, mint apáik voltak. Ő nem akar az őh népre hivatkozni; de különben is *Vajay*nak indítványa ellenkezik a törvényvel. Mi vissza nem térhetünk a régi idők szelleméhez. Az állandó választmány javaslatát fogadja el.

Német Lipót örömmel vette észre, hogy az elvre nézve a teremben mindnyájan egyek vagyunk. *Vajay* indítványa teljesen át van hatva a kor szellemétől, hisz a parlamentben is történtek felszólalások a progresszivitás mellett. Minket azonban a törvény, mert törvény, köt. Az 1883. XV. t.-c. 9. §-a nyíltan kimondja, hogy csupán a fizetett egyenes állami adók után százalékokban vethetők ki a törvényhatósági póttadók, A törvény tehát nem tesz különbséget polgár és polgár közt. Különben is van reá praecedens, a pécsi nemzeti színház esete, amikor tudvalevőleg mi póttadót szavaztunk meg a 100 frtnál magasabb adózókra, s

a belügyminiszter éppen a fenti indoknál fogva nem hagyta jóvá.

Prandtner Ferencnek az elvi mérlegelés ellen nincs kifogása, csupán elnapolni kívánja a döntést. Hisz a tanítói nyugdíjalap javára kivetett 15 kr-naka beszéde is bajjal és erőszakkal jár. A nép végtelen szegény. Akárhány család van a megyében, ahol a családi közös csizma rendszere divik, egyszer a gazda, másszor az asszony, azután a fiai használják sorra ugyanazt a csizmát. Épp így vagyunk az igás fogatokkal is, csak két gazda képes egy igás fogatot előállítani, hozzáadván mindenik a maga egy-egy lovát és így használják föl váltva a fogatot. Ajánlja indítványát elfogadásra, tekintettel az általános nyomorra.

Morvay Ferenc a halasztást merő abszurdumnak tartja. Kérdés, gazdagabb jobb módu lesz-e a lakosság a jövő közgyűlésre? Szemünk láttára épül a honvédiskola, a mi fiaink számára. Hazafias szempontból elhallgatja szive agságoskodásait s szívvel-lélekkel megszavazza a póttadót. (Éljenzés.)

Vajay rövid felszólalása után, melyben előbbi indítványát visszavonja s elfogadja ő is a javaslatot, megtörténik a névszerint való szavazás, melyben 101 szóval 2 ellenében az állandó választmány javaslatát elfogadták.

Az alapító levél kiállításával az alispán bizatik meg, figyelmébe ajánlatván, hogy a kérdéses alapítványi helyek csakis baranyamegyei illetékességű ifjak javára létesíttettek.

Hivatalos lap.

Olvastatott ezután az állandó választmányi javaslat a létesítendő hivatalos lapra nézve.

Vajay István szívesen megszavazza, ha az valóban közszükségletet képez a hivatalos lapot, csak hogy vége legyen már egyszer a régóta kísértő tengeri kigyónak. De csak úgy szavazza meg, ha kizárólag hivatalos lap lesz s kizár hasábjairól bármilyen irányú és tendenciájú politikát.

Morvay Ferenc nem tartja közszükségnek, tehát nem is szavazza meg. Egy hetenkint egyszer megjelenő lap nem szolgálhatja ki a közérdeket úgy, hogy mi azért még *szubvenciót* is adjunk. Hisz annak a lapnak olvasója sem lesz.

Alispán felszólalása után föllálás általi szavazásban a nagy többség az állandó választmány javaslatát fogadja el.

Rendelkezési alapok.

A kamattár- és nyomtatványtárakra vonatkozó állandó választmányi előterjesztés, mely a feledés fátyolát akarja borítani erre a két patriarchalis intézményre, melyeknek számadásai sohasem kerültek a törvényhatóság elbírálása alá, felszólalásra készítette *Jagics* Józsefet, aki azzal kezdi, hogy nem őszinte az állandó választmány prozódója. Azokból a pénztárakból a mindenkori alispán utalványozott a legjobb belátása szerint részben dologi kiadásokra, részben segélyezésekre és jutalmakra, részben előlegekre. A két első pontbeli kiadásokat nem akarja bolygatni, de követeli, hogy a fizetési előlegek visszafizetessenek.

Az alispán replikázni próbál s azt mondja, hogy a meghaltaktól nem lehet visszakövetelni a felvett előlegeket.

Jagics szerint a közgyűlés az egész követett eljárást törvény- és szabályellenesnek fogja elismerni. No már most, nem elég méltányosság-e, ha eltekintünk az illető kiutványozó vagyoni felelősségétől s azt mondjuk ki, hogy a kin még megvehetők, hát hajtsuk be rajtuk a kölcsönképp fölvetett előlegeket.

Német Lipót elmondja ezután rövid félórás beszédeben szegéről-végre a két alap történetét s fátyolt akar vetni ő is a multakra, mihez képest az állandó választmány javaslatát pártolja.

Darázs Ödön *Jagics* indítványát fogadja el mint legméltányosabbat, amit tehetünk.

Szavazásban, miután az összes megyei tisztviselők a főispán kívánatára kivonultak a

közgyűlési teremből, 8 szóval 7 ellenében *Jagics indítványa fogadtatott el.*

Apróbb ügyek.

Az óramutató fél 2-re állott, midőn a teremben összesen 25-en voltak jelen, a mely szám az ülés vége felé 13-ra olvadt le. Az egymást váltogató referensek expressz vonat gyorsaságával pörgették le a hátralevő száz tételt, amely valamennyi az állandó választmány javaslata értelmében fogadtatott el. Az ülés d. u. 3 órakor ért véget.

Hirek.

Pécs, 1897. október 11.

Szociálista végrehajtó.

Ez az eset bizonyára megzavarja Bánffy miniszterelnök álmát, a ki által jelenleg az országra való gond óriási terhe viseltetik.

Szociálista végrehajtó! . . . Égnek minden szentjei! Hát hiába van minden óvórendszabály; hiába a rendőrség, a hatalom! A szociálisták egyre terjed s ime már van szociálista végrehajtó is!

Bánffy báró által azonban most az egyszer hiába aggodalmaskodtatik. Ártatlan az eset s csak azt jelenti, hogy a legvéresebb-szájú szociálistából is kegyetlen bürokrata lesz, mihelyt odajut a husosfazekak mellé, melyeket még nem is régen megvetett, legyalázott.

Ki ne ismerte volna *Létrafi József*et virágjában levő szociálistusunk egyik legszebb hajtását?!

Hiszen ő volt az, aki megunván a betűk ölmos világát, bucsut mondott életpályájának, a nyomdász mesterségnek és felcsapott szociálista agitátornak.

A népgyűléseken szónokolt, de ez nem sokat hajtván a konyhára, felcsapott sztrájk vezérnek és szervezte a téglavetők sztrájkját. Mikor azonban a téglavetők kidobták a kebelükből, akkor ezt is megunt a csendes elégedetlenkedőnek állt be.

Eljött azonban az ősz és a hideg. Még nyáron csak elviselte, hogy akkor egyék, mikor van; de a télen már nem birna megalkudni korgó gyomrával és a farkasordító hideggel.

És elhatározta, hogy bucsut mond a szociálistusnak . . . Sokáig törte a fejét, hogy milyen foglalkozást válasszon, egyszerre azonban örvendve kiáltott fel:

— Hopp! Megvan! Jogot a népnek: ezt kiabáltam mindig; hát éljünk meg a nép zsirján.

Többet nem szólt, hanem sietett egy nagy uri pártfogójához, a ki — állítólag — a keresztvizezre tartotta.

— No, mi bajod, fiam? fogadta az nyájasan.

— Semmi. Csak azt akarom tudni: keresztapám-e az ur, vagy sem?

— Fájdalom, az vagyok. De eddig nem sok örömet szereztem keresztapai szívemnek!

— Eh, ne érzelegjünk. Szerzek ezután. Adjon az ur nekem hivatalt.

— Hi . . . i . . . va . . . taalt?! . . . Elment az eszed, fiam?!

— Most jött meg. A szociálistusnak még nem hajnalodik s addig is meg akarok azonban élni.

— No jó. Hát mi akarsz lenni? Hiszen én nem tudlak sehová sem beprotezsálni . . . Csak nem akarsz lenni közigazgatási kiadó, se adópénztári ellenőr?!

— Az nem. Hanem adóvégrehajtó. Most ugyanis szigorúan ekzekválják a népet; kevés a végrehajtó, rosszul folyik be az adó. Hát én majd segítek a bajon.

. . . Diktum-faktum, úgy lett. Az adóvégrehajtók csapata megszapordott egygyel s mivel a szociálista érzelmű adófizetőkhez egyik végrehajtó sem mert menni, azokat ajánlották *Létrafi József* pártfogásába.

És ő, mint Marat, vagy Danton, olyan szigorral jár el az adók behajtása körül. Ha belép valahová, a házigazda azonban még mindig szociálista agitátornak nézi s így köszönti:

— Éljen a szociáldemokrácia!

Ő pedig hivatalos tekintélye súlyával egyszerre elnémitja.

— Adóhátralékért jöttem foglalni.

— De . . . elvtárs . . .

— Semmi elvtárs! Én most adóvégrehajtó vagyok. Mit irjak fel?!

A csalódott vendéglátó elkeseredik s reá mutat egy garmada szociálista röpiratra.

— Irja fel azt ott, ni! . . .

Máshol meg nemcsak elvtársra, de szak-társra is talál, a kivel valamikor együtt dolgozott az ölombetük világában.

— Elvtárs ur . . . szaktárs ur . . . váro-jon szombatig . . . hiszen akkor kapunk fizetést, tudja.

— Eh, mit! Maga igen, én nem. Hát nem fizet? Jó. Mit irjak fel?!

. . . S így megy tovább. S mióta szociálista végrehajtó van, azóta csak úgy dől az adóhátralék a pénztárba . . .

H-y.

Napirend 1897. október 12-én.

Naptár: kedd, október 12. — Róm. kath.: Miksa. — Prot.: Miksa — Görög-kel. (szep. 30.) Gergely. — Zsidó: Succoth 2-ik napja. — Nap kél 6 órakor; nyugszik 5 órakor. — Hold kél 5 óra 16 perckor délután; nyugszik 6 óra 56 perckor reggel.

Időjárás: hőmérséklet 5 Celsius fok meleg; légnyomás 754. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint száraz idő várható.

Közigazgatási bizottság ülése a vármegyházán d. e. 9 órakor.

Színház: »Böregér«, operett.

(Magyarok Nagyasszonya.)

Az ezredévi évforduló emlékére a pápa október második vasárnapjára a magyarországi katolikusok részére új Mária-ünnepet engedélyezett. Ez ünnepet tegnap ülte meg a katolikus egyház. A pécsi templomokban is hálaadó istentiszteletek voltak e napon s a székesegyházban délelőtt 9 órakor *Dobszay* Antal kanonok celebrált. A belvárosi plébánia-templomban este 6 órakor a Mária-ájtatosság alkalmával *Bitter* Illés, ciszterciarendű áldozár tartott emelkedett szellemű beszédet a Magyarok Nagyasszonya ünnepének jelentőségéről.

(A horvát bán neje Pécssett.)

Khuen-Hédervary Károly gróf, horvát bán neje, szombaton este Károly fia társaságában Zágrábról Pécsre érkezett, itt tanuló Sándor fia látogatására. A horvát banné az »Arany Hajó«-szállóba szállt s vasárnap megnézte a Zsolnay-gyárat, tegnap este pedig a színházban a »Gyimesi vadvirág« előadását nézte végig egyik páholyból és ma reggel utazott haza Zágrábra.

— (A **Mecsek-Egyesület**) szombaton 5 órakor választmányi ülést tartott a városházán. Az ülésen előterjesztették az egyesület múlt évi pénztári jelentését, mely szerint a múlt évi bevétel 1697 frt 23 krajcár, a kiadás pedig 591 frt 26 krajcár volt; maradt tehát pénztári állomány 1095 frt 97 krajcár. Továbbá tanácskoztak az egyes kirándulási utak fejlesztéséről, így különösen a tettyei fensikra vezető ut befásításáról s elhatározták, hogy a Kardos-uti pavillon mellé a jövő nyárra hűsítő pincét építtetnek. A Szent-kutra vezető ut kiépítése és a Fröhweisz-völgyből a Kardos-utig vezető ut jókarba állítása is elhatározottat s a módoszatok megállapítását a választmány magára vállalván, az ülés végetért.

— (Katonai hír.) *Pauer* Károly, pécsi 19-ik honvédszázados főhadnagy, a szegedi 5-dik honvédszázadoshoz helyeztetett át.

— (Halálozások.) *Avakumovitsné* szül. *Pavlovits* Anna, életének 64-ik évében, Aba-

ligeten meghalt. Temetése ma délelőtt volt Abaligeten nagy részvét mellett. Halálát fia, *Apostolovits* László, abaligeti állomásfőnök és *Apostolovits* Jenő, főhadnagy, továbbá nagyszámu rokonság gyászolja. — *Rónay* Sándor, címzetes prépost, kiérdemült esperes, püspök-bogádi plébános, az éjjel, életének 67-ik évében meghalt. Temetése holnap (kedden) délután 3 órakor lesz Püspök-Bogádon.

— (A **bellyei kitüntetettek**) A császárnok sűrű rendjelesőjének csóppjai még mindig hullanak. Legujabban Frigyes királyi herceg két uradalmi tisztviselőjét tüntette ki a király, a kik az ottani vadászatok sikerében részesek! Nemegeyi Ákos kir. hercegi jószágigazgatónak a Ferenc József-rend lovagkeresztjét, Weinelt Károly főerdésznek pedig a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— (A **kölesdi Kossuth-szobor leleplezése**.) *Pichler* Győző országgyűlési képviselő ajándékát, a kölesdi Kossuth Lajos szobrot, nem, mint eleintén tervezve volt, október 10-én, hanem november 17-én fogják ünnepélyesen leleplezni.

— (Névmagyarosítások.) *Vanicsek* Antal, somogyicsurgói illetőségű, ugyanottani lakos, vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel Vácira magyarosította. Továbbá *Ritz* József, kéméni illetőségű budapesti postatiszt, Rónaira és *Blau* Ferenc, bar.-kassai tanító Bátorira magyarosították vezetéknevüket.

— (Somogyvármegye a katonai tanintézeteknek.) Az utóbbi idők nagy hazafias örömei már csaknem elfeledtették a magyar katonai nevelőintézetek létesítése által okozott őszinte lelkesedést, melyet az egész országban támasztott az a remény, hogy a hadseregben — hacsak közvetve is — a magyar elem némileg érvényesülni fog. Hogy az ország tudatában volt annak, hogy nem ajándéknak örvend, hanem olyan vivmányoknak, melyek új áldozatokkal járnak, mutatja az a gavalléros öröm, melylyel a vármegyék a tőlük követelt alapítványi helyeket a honvédelmi miniszternek felajánlják. Ilyen alapítványi helyet létesített legujabban Somogyvármegye, melyért Fejérvary báró leiratban köszönetét nyilvánította. Ezt a köszönő leiratot mutatta be Tallián Gyula főispán a megye állandó választmányának e hó 8-án tartott ülésén. Ezt a bejelentést nyomban követte egy másik, a mely szerint Tallián János báró, nyugalmazott kir. hétszemélynök és fia Tallián Dénes, külügyminiszteri osztálytanácsos, szintén 10 ezer forintos alapítványi helyet ajánlanak fel az új katonai tanintézetben és felkéri a megyét, hogy arra a prezentálás jogát gyakorolja. Jó volna Baronyamegyének is ily bőkezű alapító, akkor nem lenne szükség pótdóemelésre a katonai alapítványi helyek miatt.

— (Halálos elgázolás.) Alsó-Nánán *Wink* János 14 hónapos János nevű fiát *Miatovics* Zsifkó kocsija elgázolta. A kis fiu 6 éves nővérével játszadozott az ut porában, midőn a sebes vágatva jövő kocsit elütötte. A kocsit kerekéi közé jutván azok fejét szétzúzták, úgy, hogy a gyermek azonnal meghalt. *Miatovicsot* már azért is vastag gondatlanság terheli, mert egy asszony hangosan figyelmeztette, hogy vigyázzon, ő azonban erre ügyet sem vetve, vakon rohant előre.

— (Vak tüzilárma.) Tegnap este félhat órakor tüzet jeleztek a központi tűzrészegen. A tüzoltók nagy trombitaharsogás közt vágattak ki a szerkocsikkal a városházáról s a vasárnapesti sétáló publikum között a tűz természetesen nagy riadalmat okozott. A tüzoltók az Irgalmasok-utcáján a budaikülvárosi-országra kerülve siettek a tűz színhelyéhez, a »Fehér farkas«-vendéglőhöz. Legalább a jelzés úgy szólt, hogy a »Fehér farkas« ég; de mikor odaértek a tüzoltók, tűz nem volt sehol. Ekkor derült ki, hogy a »Fehér farkas«-sal szomszédos háznak — mely *Spitzer* Jakab tulajdonát képezi — egyik kéménye igen ala-

esony, olyan, hogy alig haladja túl a tűzfalat. Ennek füstjét az erős keleti szél mind a »Fehér farkas« istállójára hajtotta és a korai sötétben úgy látszott, hogy az istálló ég. Hogy a tüzet mennyire valónak vették és hogyan megrémültek tőle, mutatja az, hogy az istállóban levő huszonnégy ló kötőfékét sietve vagdosták el és a lovakat szabadjára bocsájtották, hogy az istállóban bent ne égjenek. Ezek aztán szétszaladtak s még szerencse, hogy balesetet nem okoztak, mire össze birták őket fogdosni.

— **(A királyi kézirat és az iskolák.)** Wlassics Gyula kultuszminiszter rendeletet bocsátott ki valamennyi tankerületi főigazgatósághoz, hogy minden középiskola — lehetőleg mielőbb, de mindenestre még e hó folyamán — külön iskolai ünneppel tegye emlékeztetést a történeti vonatkozásokban gazdag királyi kéziratot. A tanári kar valamelyik tagja olvassa föl a legfelsőbb kéziratot s ünnepi beszédben méltassa a király és a nemzet együttérzésének, mint alkotmányunk legerősebb biztosítékának fontosságát. Az ifjúsági önképzőkörök is részt vesznek az ünnepen. A miniszter közölte rendeletét az autonóm felekezetek egyházi hatóságaival is.

— **(Népfelkelők jelentkezése.)** A polgármester ma hirdetményben teszi közzé a népfelkelők jelentkezésének határidejét. E szerint f. hó 17-én az 1865—61. években született népfelkelők, — f. hó 18-án az 1860—57. évi születésűek, — f. hó 19-én pedig az 1856—55. évi születésű népfelkelők tartoznak jelentkezni a Scholtz-féle sörházban mindenkor reggel fél 9 órakor kezdődő népfelkelési szemléken.

— **(Az igazoló választmány ülései.)** A városi igazoló választmány ma délután 3 órakor kezdte meg ülését *Krasznay Mihály* kir. tanácsos elnöklete alatt, hogy a

városi legtöbb adót fizetőknek a jövő évre összeállított névlajstroma ellen beérkező esetleges felszólalásokat tárgyalás alá vegye. A bizottság holnap délután 3—5. óráig szintén ülést tart; úgy holnapután is, amikor aztán a beérkezett felszólalások elbírálásával üléseit befejezi.

— **(A meglopott „Béka“.)** Az Irgalmasok-utcáján levő, a »Béka«-hoz címzett ruhásboltban szombaton délután lopás történt. Bement oda vásárolni egy *Várics Teréz* nevű paraszt asszony és miközben elébe rakosgatták a portékákat, egy selyemkendőt észrevétlenül zsebrevágott s aztán el akart vele illanni. De még jókor észrevették a kendő eltűnését s a tolvaj asszonyt nyakoncsipvén, felvezették a rendőrségre, hol a lopott kendőt elő is adta. Most a bíróság fog vele végezni.

— **(Bucsuéstély.)** A helybeli postatávirad hivatal főnökváltozása alkalmából e hó 9-én az igazgatóság és hivatal tisztikara a »Nádor«-ban kitűnően sikerült bucsu- és beiktató estélyt rendezett, Rác Gusztó zenéje mellett. Legelőször *Opris* igazgató magvas és lelkes beszédben emelte poharát a távozó főnökre *Szerdahelyi* Antal felügyelőre mint jeles tisztviselőre és mint jó és nyílt szívű emberre; majd az új főnökre *Kaffka* József főtisztre, végül a hivatali tisztikarhoz intézett buzdító szavakat. Az ünnepek meghatottan feleltek. A tisztikar részéről *Schultheisz* tiszttárs bucsuzott el a volt főnöktől s üdvözölte az újat, előbbi iránt a mély tiszteletet és szeretetet, utóbbival szemben a bizalmat tolmácsolván. A hangulat élénkülése közben három ízben is beszélt *Végh* Lajos főtiszt. Előbb *Szerdahelyit* köszönté fel, egy *Pádúai Szent Antalra* vonatkozó olasz népszokást vevén hatásos beszédje alapjául; azután *Szerdahelyinére* üritette nagy tetszés közt poharát, a világ s a nő teremtését finoman humorizálva; végre az új főnököt — a

régi megyei tisztújításra emlékeztetőleg — röviden, de tartalmasan latinul üdvözölte, *Descartesnak*: »Cogito, ergo sum« — »Gondolkozom, tehát vagyok« — mondasából indulva ki. A fesztelen kollegiális multság reggel két órakor ért véget.

— **(Elveszett)** egy pár ezüstbe foglalt brilláns fülbevaló. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, ha a rendőrségen átadja.

— **(Ellenőrzési szemle.)** A közös hadsereg részéről az ellenőrzési szemle tegnap kezdődött a Frigyes-laktanyában. Tegnap a szigetkülvárosban illetékes tartalékosok jelentek meg a szemlén; ma pedig a belvárosiak. Holnap kerül a sor a budaikülvárosiakra s szerdán a Bányatelepen lakó tartalékosok jelentkezésével ér véget az ellenőrzési szemle. A pótelőellenőrzési szemle jövő hó 2.—6. napjain lesz.

— **(Gondatlan kocsis.)** Kis Pál, kajdaci gazda kocsiával kiküldötte Szabó János nevű kocsisát szénáért. A kocsis meg is rakodott szénával s midőn hazafelé hajtott, meggondolatlanul pipára gyujtott, a mit majdnem életével fizetett meg. Az égő gyujtó feje ugyanis a széna közé esett, a mitől oly hirtelen lobbot vetett a széna, hogy csak nehezen tudott az égő kocsirol menekülni. Nemcsak a széna, hanem a kocsi is teljesen a lángok martalékává lett. A megszeppent kocsis megugrott, de a csendőrség Gerjenben elfogta s gondatlanságból okozott gyujtogatásért a bíróságnak feljelentette.

— **(Kamattehervallomások.)** A pénzügyminiszter a folyó évtől kezdve megengedte, hogy a kamattehervallomások igazolási kérvényei, ha az elháríthatatlan akadály hitelt érdemlően igazoltatik, október 15-éig elfogadtassanak. Ha tehát az egyes föld- és házbirtokosok a kamattehervallomásokat ja-

HETEDIK FEJEZET.

— Szegény, kis teremtés! — mondta Meadows George, s azon iparkodott, hogy eszméletre térítse Madgét, kinek a karjaira néhány csöpp pálinkát csepegtetett, s a kezeit dörzsölte. Nagyon a szívére vette szegényke a dolgot. No de eljön majd az ideje, amikor ezért hálás lesz irántam. Isten tudja, hogy már régen szerettem volna kiképeztetni a szegénykét, de bizony akkor hiányzott a hozzá való tehetségem. No de most tehetem, s bizonyára ez a legjobb az anyátlan gyermek számára, amit érdekében tehetek.

Éppen mikor a vasuti állomás elé ért a kocsi, akkor nyitotta föl szép kék szeméit a kis Madge.

Nagyot sóhajtott.

— Legalább irhatok azonnal Duncannak és fölvilágosíthatom a dolog felől — gondolta magában.

Madge mosolygott, mikor arra gondolt, hogy Duncan a következő vonattal követni fogja.

Georg, mikor a mosolyt és a rózsapírt visszatérni látta az arcára, azt hitte, hogy kibékült Madge azzal a gondolattal, hogy az intézetbe megy.

— Remélem, hogy délre már ott leszünk — mondta

Meadows házában már a hajnali órákban élénkség mutatkozott. A kis Madge megkísérelte, hogy a szobácskájában néhány sort írasson Duncannak. Papirra is vetett egy-két mondatot, amelyet, ha már semmi sem sikerülne, valamelyik napszámossal elküld majd a férjének, kérve őt, hogy jöjjön azonnal.

De a levelét nem sikerült egészen megírnia, még kevésbé elküldenie, mert Anna néni folyton a sarkában volt. Még az íróasztalját is eltették, pedig ez az öreg butodarab már évek óta állt a sarokban. A szegény kis Madge egészen kétségbe esett, hogy minden körülmény ellene fordult.

— Ugy szeretnék elbucszni a kedvenc helyemtől a mezőn — mondta szomorúan, az utolsó kísérletet is megtéve, hogy Duncannal találkozassék. Ugy szeretnék még egyszer elmenni az öreg gesztenyefához, mely az országút szélén áll, mielőtt örökre elhagynám a szülőföldemet.

— Bolondság — felelte a vén leány epésen s az arcán kárörvendő mosoly játszadozott. Azt hiszem, a fák és a virágok nem fognak elsorvadni bánatukban, ha bucsut nem veszel tőlük. Különben is már későn jutott az ilyesmi az eszedbe. Látod, a kocsi is itt van már, amely a vasuti állomáshoz visz benneteket — mondta az ablakon kitekintve. De nini, már Georg is jön az utazó táskájával és az esőernyőjével. Siess az öltözködéssel Madge. Hol van a kezyüd és a köpenykéd?

Néhány pillanatig határozatlanul állt Madge. Csak meg merte volna mondani:

— Fiatal asszony vagyok, s nem engedhetem, hogy Duncantól elszakítsanak.

nuár végéig a szabályszerű határidőben benyújtani elmulasztották, a kirótt általános jövedelmi pótdó elengedése céljából ezen kérvényeket a városi adóhivatalnál, vagy a pénzügyigazgatásnál még benyújthatják.

— **(Betörő cseléd.)** A minap Géta-pusztán Topán Mihály nevű béres álkulcs segélyével behatolt Balatinác Vinkó szobájába s feltörve ládját, az ott talált egy drb. 10 frtos bankjeggyel aztán csakhamar elirמודott. Kiderült, azonban, hogy a tolvaj Topán volt, ki védekezésében nagy számú családja nyomorát hozza fel.

— **(Ellopott birkák.)** Lázics Szimó, Guisics Mikó és Kucsuk Pávó darázi lakosok udvarán levő bekerített akolból egy pár birkát loptak el, de csakhamar sikerült a csendőrségnek a tetteseket Benák Stipán és Orikin Jócó darázi lakosok személyében ki nyomozni. A birkákat még idejében eladták Horváth János kis-köszegi korcsmárosnak, és így most már a birkáknak és pénznek sem híre sem hamva.

— **(Katonai ezredindulók.)** A hadügyminiszteriumban most állapították meg az egyes ezredek indulóit, melyek ünnepélyes alkalmakra megilletik az ezredet. A pécsi 52-ik gyalogezred indulójául az Albrecht-indulót jelölték ki, a mely eddig is indulója volt az ezrednek.

— **(Az utazó ügynökök.)** Az utóbbi időben ismét sok a panasz bizonyos utazó ügynökök üzelméi ellen. Bizonyos üzletek csakis utazó ügynökeik visszaélésére alapítják ekzisztenciájukat. A megrendelő levelek utólagos kitöltése, a váltókkal való bűnös manipuláció és különösen a föld népének a törvényben való járatlanságának a kiaknázása napirenden van. És ezek az ügynökök olyan furtangosan járnak el, hogy az áldozat csak a legritkábban tudja a helyes formával szem-

ben a tiszta igazat bebizonyítani. Így aztán gyakran megesik, hogy az, a ki egy kapát rendel meg az ügynöknél, a kapa helyett egy lóerejű cséplőgépet kap és az ügynök megrendelő levéllel igazolja a nagy gép megrendelését. Sokszor hallottuk már, hogy törvénnyel akarják a kereskedelmi utazók visszaélését megakadályozni, tudjuk azt is, hogy a kereskedelmi kamarák is sürgetik a szigorú intézkedéseket, de azért az utazók tovább garázdálkodnak, mert eddig senkisésem görditett akadályt bűnös utjuk elé.

— **(Esemény az állatseregletben.)** Kocka Antalnak a Buza-téren levő állatseregletére a multheti csuf időjárás miatt ugyancsak rossz napok jártak. Tegnap valahogy mégis szünetelven a rossz idő, a kitűnő állatsereglet már sokan keresték fel, melyet, hogy máttól fogva az idő megváltozott, reméljük, tömegesen fog a publikum látogatni, mert valóban érdemes a megnézésre. Tegnap különben, mintha csak a jó időt és a publikumjártást akarta volna bejelenteni, nagy esemény is történt az állatseregletben. A jávai majom anyai öröme lett részesévé, a mennyiben egy kis majmot hozott a világra, a ki már nemcsak magyarországi szülött — mint a hat fiatal oroszán — de még hozzá pécsi születésű is. Mint értesülünk, a majom-mama és ifju ivadéka — a körülményekhez képest — teljesen jól érzik magukat.

— **(A tébolydák.)** Eddig, akiknek meghibbant az agyuk s lármázni kezdtek az utcákon a mellüket verve, hogy ők istenek, Napoleonok, királyok s miniszterek, azokat a tébolydába vitték. Mások, akiknek szintén meghibbant az agyuk, de nem lármáztak, hanem csak csendesen mosolyogtak és folyton mosolyogtak, azok is csak a tébolydába kerültek. Biz ez nem valami kellemes szó: tébolyda. Rosszul tákolta össze, aki csinálta,

isten bocsássa meg a bűnét, s azonfelül nem is mind tébolydott az, akit a tébolydába visznek, s ha onnan három hóna mulva visszakerül, utána suttojják: ez a tébolydában volt. A belügyminiszter egy most érkezett leiratával eltörölte ezt az ostoba szót a föld színéről s elrendelte, hogy az országos tébolydák ezentul állami elmeógyógyintézetnek hívassanak. Ezentul hát nem lesz bolond az országban egy sem, csak csupa elmebeteg. Ezen fajból azonban futkároz a falvak utcáin szabadon vagy tízezer. Lám, gondos irányukban a miniszter. Megváltoztatta a bolondok háza nevét s ezzel most már a dolgon tökéletesen segítve van.

(A tűzoltók egyenruhája.) Az országos tűzoltószövetség elkészítette a tűzoltók új egyenruhájára vonatkozó szabályrendeletet, melynek az a célja, hogy egyszerűsítse az egyenruhát és megszüntesse azt a cifrázkodást, amelyet némely tűzoltó-testületek üztek. Ezuttal egyforma lesz a ruházat és rangjelzés az egész országban s nem fordulhat elő az, ami tényleg megtörtént, hogy a tűzoltóparancsnokokat összetévesztették a generálisokkal. A rendeletnek fokozatosan szereznek érvényt, de az új testületek már kötelesek ahhoz alkalmazkodni.

— **Százéves tanintézet.)** A keszthelyi »Georgicon« a Festetich György gróf által alapított gazdasági intézet a jövő kedden üli alapításának századik évfordulóját. Száz év mulva most az intézet, mint állami tanintézet, új épületet is nyert s a jubileummal egybekötve az új épület felavatását is megtartják. A ritka ünnep sorrendje a következő: 1. Délelőtt 9 órakor hálaadó Istentisztelet. 2. Bucusu a régi tanépülettől. Az alkalmi beszédet mondja: Sparszam Pál r. tanár. 3. A

Ha ezt megmondhatta volna, mennyi kintől szabadul meg. De a szegény Madge ajkaira nem jött szó.

— Nos hát hogy állunk? — szólt Georg Meadows a szobába lépve. Még mindig nem készültél el az öltözködéssel kicsikém? Haladéktalanul el kell indulnunk, mert különben lekésünk a vonatról.

Töredezett hangon adta elő Madge, hogy nem tud és nem is akar eltávozni innen. Még a követ is megindította volna az a fájdalmas tekintet, amely a szép, könnyben uszó szemében ragyogott.

Meadows Georg mégis úgy vélte, hogy kár volna eleget tenni a rimánkodásnak. Az intézetbe kellett mennie, mert ez volt a legvégső idő, hogy az ő szépségének megfelelő műveltséget megszerezhesse. A karcsu természet erős karjaira emelte és úgy vitte a zokogó, félájult Madgét a lenn várakozó kocsihoz.

A fogat gyorsan vágatott a kora reggeli órákban a célja felé a hidon keresztül, amelyen Madge az előző napon Duncannal, fiatal férjével álldogált.

Már majd elérték a tó partján levő facsoportozatot. Ott az országot azon hajlása látszott, amelynek egyik fája alatt várakozott reá Duncan.

Hála az égnek, talán még nem késő. Kitérta karjait és úgy kiáltott át feléje a kocsiból:

— Duncan, kedvesem, mindenem, el akarnak vinni tőled! Ments meg engem Duncan, ments meg engem kedvesem!

Meadows Georg nyugodtan ült mellette és olyasmit gondolhatott magában, hogy mi is történhetett az elmúlt éjszaka a kis Madgével, aki olyan kedves, olyan engedelmes gyermek volt eddig.

— Csak gyermek ő mégis — mormogta magában — csupa képzelődéssel és ábrándozással van tele a szivecskéje. Az elmúlt héten vörösre sirta a szeméit, mert nem járhatott iskolába, most pedig azért sir, mert el kell neki mennie.

A kocsi gyorsan gördült tova a lejtőn lefelé vezető országoton.

A következő pillanatban már el is érték azt a helyet, ahol Duncan a fűbe heveredve várt reá.

Madge látta őt.

A fa lombjain keresztül törő napsugár megvilágította a szép, nemes, mosolygó férfiarcot és a homlokára simuló sötét hajfürtöket.

— Duncan! Duncan! — akarta kiáltani hangosan, de elfehéredett ajkain elhalt a szó, mielőtt kimondhatta volna.

Ekkor hirtelen elhomályosult szeméi előtt a világ és a szegény kis Madge, a szerencsétlen gyerekasszony ájultan rogyott a bácsija karjaiba.

vendégek fogadása az új épület előtt. 4. Üdvözlő beszéd, mondja: dr. Csanády Gusztáv igazgató. 5. Felolvasás a »Georgicon« és a tanintézet történeti 100 éves multjáról. Felolvassa dr. Csanády Gusztáv. 6. Alkalmi óda. »Festetich Györgyhöz.« Irta: Berzsenyi D. Szaválja: Uhl Aurél III. éves gazd. tanint. hallgató. 7. Gróf Festetich György, a »Georgicon« alapítója mellszobrának megkoszorúzása a »Szózat« éneklése mellett. A »Szózat« éneklés: az ünnepélyre alakult dalárda. 8. Zárkő letétel. Az alkalmi beszédet mondja: Schadl János r. tanár. 9. Himnusz. Éneklés a dalárda. 10. Ezen alkalomra szerkesztett Emlékkönyv kiosztása és az új épület megtekintése. A nevezetes jubileum alkalmából *Darányi Ignác* földmivelésügyi miniszter is Keszthelyre érkezik. A miniszter hétfőn délután két és fél órakor érkezik Keszthelyre és még aznap délután részt vesz az akkor tartandó szőlőszeti és borászati értekezleten is.

— (**Az új bor hatása.**) Ha rossz is a szüret, azért új bornak és részeg embernek kell lenni. Bizonyára ezt tartják a korcsmák törzsvendégei s hogy ezt bebizonyítsák, addig isznak, míg el nem áznak. Ilyen állapotban persze kivihetetlen feladat nekik, hogy végigmenjenek az utcákon a lakásukig s a legelső fordulónál, mikor konstataják, hogy a föld veszedelmesen mozog alattuk: elterelnek a járdán, az aszfalton, vagy a sáros kocsiuton, a hol épen a jelentős pillanat éri őket. Az éjjel is nem kevesebb, mint négy részeg emberrel gyűlt meg a baja a rendőrségnek, kiket hordágyon kellett beszállítani a föld alá, nehogy ott heverjék át az éjszakát az utca sarában.

— (**A rossz fiu.**) A rossz fiu csak akkor rossz, ha az anyja nem hajlik a szavára és nem ad neki pénzt, hogy elverhesse azt a tragar multságokon. Máskor a legjobb fia ő az anyjának; de ilyenkor még attól sem borzad vissza, hogy megverje az anyját. Már sokszor vetemedett erre a gonoszságra s rendesen rendőri segítség kellett, hogy az anyját kiszabadítsák kezei közül. De az anyja azonban mindig megbocsájtott neki és nem kívánta megbüntetését. Tegnap este azonban megint megverte a rossz fiu az anyját s ha egyik házbéli cseléd lélekszakadva nem fut a rendőrhöz a városházára, tán félholtra is veri. A rossz fiu most már csakugyan bekerült a börtönbe s majd a bíróság fogja kérdőre vonni alávaló tettéért.

Ezüst és chinaezüst étszerek, gyűrűk, órák, monogramok megvásárlását, mindennemű vésnői munkát, bélyegzők, pecsétnyomók és kautsuk-bélyegzők kiállítását meglepő szépen és jutányosan megszámítva végzi Schönwald Imre vésnők és ékszerész Pécssett, Király-utca Hattyu-épület.

Művészet, irodalom.

○ **A gerolsteini nagyhercegnő.** Szombaton másodszer telt meg ebben az évadban a nézőtér distingvált közönséggel, akik eljöttek meghallgatni ezt a rég nem látott operettet, Offenbach genie-jének szülöttjét. Általánosságban szólva, a siker teljesen kielégítette a pécsi mértéket, a karok pompásan működtek és a szereplők egytől-egyig megállották helyüket, sőt voltak közöttük olyanok is, akik fölülemelkedtek a kívánalmak színvonalán. Ilyen volt például *Andorfy* Bumbum generális szerepében, vagy *Hunyady* a gyerekes korona-

herceg szerepében. Az előbbi hasonlíthatatlannul magas színvonalon álló jétéka, teljes ott-honossága, az utóbbi kellemes orgánuma és igazi színész-temperamentuma emelték ki a környezetből, amely — hangsúlyozzuk — ez alkalommal kifogástalanul jó volt. A gerolsteini nagyhercegnőt *Ligeti* Mari kreálta. Beléptekor hatalmas tapsvihar fogadta a primadonnát, de mivel ez az egész előadás alatt részére egyszer sem ismétlődött, mi inkább választékos tolettjei javára írjuk ezt az anticipált tapsot, mert bizony bármily kifogástalanul énekelte le énekszámait, a közönséget nem tudta fölmelegíteni, olyan volt egész este, mintha egy kitűnő szerkezetű automatába helyezték volna az általa elénekelt darabokat, élénkség, élet, tűz, chic s egyáltalában a játszás, a játszani tudás művészeté hiányzott benne. Sokkal rokonszenvesebben fogadta közönségünk *Réthy* Linát, aki a pórleányt személyesítette teljes igyekezettel és nagy készületségre s szorgalomra valló tudással. *Perényi* még eddig Pécssett sohase láttuk ilyen jól disponálva, úgy látszik, a pihenés hasznára volt, Fritz közvitéz szerepét emlékezetreméltóan alakította, beigazolvva ezáltal, hogy tud ő énekelni is, játszani is, ha akar. (**)

○ **Gyimesi vadvirág.** Miután tegnap délután a »Vigécek« megnyitották a délutáni előadások sorát, — este a tavalyi szezon befejező ujdonságát, a »Gyimesi vadvirág«-ot láttuk. Az első délutáni előadásról megemlíthetjük, hogy *Körösi* Juci és *Kovács* Mariska igen kedvesen játszották *Müller* Sebestyén leányait, a kit *Hevesi* Gábor adott. *Erdélyi* a fővígéc szerepében most is kitűnő volt; *Borbély* azonban nem tudta utolérni *Polgár* Ábelesz Samuját. *Némethy* Gizella szépen énekelte a *Lenge* Fanny trafikos kisasszony dalait s *Delli* Lajos is jó volt a szerelmes könyvvezető szerepében. Mindezt pedig azért írjuk meg az első délutáni előadásról, mert közönség kevés volt s a kiket a rossz idő a délutáni közönségből visszatartott, talán majd kedvet kapnak jövőre s jobban látogatják a felhelyaras előadásokat. — A »Gyimesi vadvirág« általános és nagy hatás között került színre az este. Egyhamar keresve sem találánk újabb népszínműirodalmunkban ehhez fogható szépen megírt, igazi népszínművet s azt hisszük, közönségünk még máskor is örömmel fogja megnézni. Az előadás minden tekintetben dicséretet érdemel. *Ligeti* Mari a címszerepben lényeges bizonyítékát adta, hogy nemcsak csengő, érces és az érzelmeket a legváltozatosabban kifejező szép hangjánál, de természetes és mégis művészi játékánál fogva is elsőrendű hely illeti meg a mi színpadunk eddigi primadonnái között. Kitűnő partnere volt *Hunyady* József is, a ki *Fabián* Gyuri szerepében dalaival, játékával egyképp nagy hatást keltett. *Réthy* Lina (Mária) kedvesen játszott és szépen énekelte, *Csiky* László Balánka Imrét a töle megszokott nagy sikerrel adta. Kabinet-alakot mutatott be *Andorfy* Péter a részeges harangozó megjátszásával s *Borbély* Sándor ügyesen adta az ő »második esztét.« Kacagató volt *Bodroghiné* (Csuráné), *Delli* Lajos (kisbíró) és jók *Bognár* (Rab-Prezsmér Péter), *Benkő* Jolán (özv. Fabiáné), *Bihari* Ákos (vőtély) és *Somogyi* igazgató, a ki *Perényi* helyett a plébánost játszotta. (→)

Törvényszék.

§ **Gyilkos legény.** *Prodánovits* Sándor, dárdai születésű, 18 éves parasztlegény gyilkossági ügyét tárgyalta ma a pécsi kir. törvényszék. A vádlott ellen már egyszer, augusztus 19-én, tartottak végtárgyalást, melyet azonban fontos adatok beszerzése végett el kellett halasztani. A vádlott folyó évi május hó 6-án este a dárdai uradalmi park mellett fejszével leütötte a legénytársát *Sztojakovits* Mitót, a kit mikor haldokolva megtaláltak, őt nevezte meg gyilkosául s aztán rövid kínlás után meghalt. A vádlott a meggyilkolással

eset napján együtt ment el az erdőbe, a hol kérdőre vonta, hogy mért nevezte őt el a lányok előtt legényi jóhírnevét sértő kifejezésekkel és hogy ezért boszút álljon rajta, a magával vitt fejszével leütötte. A mai végtárgyaláson igen fontos volt az illető leányok, *Prodánovits* Vuka és *Sztojakovits* Anka kihallgatása, továbbá *Sztojakovits* Szvetonak, a meggyilkolt apjának és az anyjának vallomása, kik fontos adatot szolgáltatottak a bizonyítási eljárásához. Ítéletet lapunk zártáig nem hoztak.

Közgazdaság.

□ **A bortörvény és a törkölyborok.** A bortörvény (1893: XXIII. tc.) végrehajtása tárgyában kiadott új miniszteri rendelet a törkölyborokra vonatkozólag több fontos rendelkezéseket tartalmaz, melyeknek a célja, hogy a törkölybor mindig könnyen felismerhető legyen s a természetes borral ne legyen összekeverhető. Ezekre — tekintettel a szüreti évadra — felhívjuk a szőlősgazdák figyelmét. A törkölybor (csiger vagy löre) készítése az új rendelet szerint csak a törköly kitaposásától vagy kisajtolásától számítandó három napon belül és csakis házilag van megengedve, ellenben a törkölyből iparszerűleg nagyban előállított borhoz hasonló italok, ugyancsak a háromnaposnál régiebb, valamint az ecetesedésnek indult, vagy bármiképpen megromlott törkölyből készült borszerű italok mesterséges bornak tekintendők. A szőlőtörköly törkölybor készítésénél vagy kezelésénél csak rafinált répa- vagy gyarmatcukor (nádcukor) és candis-cukor felhasználása van megengedve, a cukrozás azonban ezekkel is csak áterjesztés céljából engedtetik meg, ellenben az aszaborokhoz hasonló édes italt a törkölyborból előállítani tilos. A törkölybor készítésénél, vagy kezelésénél külföldi mazsolaszőlő használata tilos. A törkölybort csak törkölyborral szabad keverni (összevegyíteni, vagy házasítani), ellenben törkölybort természetes borral, ürmösborral, vagy gyümölcsborral tiltva van. A természetes bor kezelésénél tiltva levő anyagok használata a törkölybor készítésénél és kezelésénél is tilos. A törkölybort tartalmazó minden hordónak kifelé álló fenekén, vízzel le nem mosható s a hordó színétől feltűnően elütő festékkel, a hordóra festett (de semmi esetre sem krétával jegyzett vagy irt) és könnyen olvasható »törkölybor« jellel kell ellátva lennie. A törkölybort a kereskedőknek egész külön pincékben, a termelőknek és a vendéglősöknek elzárt helyiségben kell tartaniok.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése október 11-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Ülés elején *Szilágyi* Dezső elnök bejelenti *Helpy* Ignác képviselő elhunytát, akit megfelelő szavakban parentált el. A Ház koszorút helyez az elhunyt ravatalára, emléket jegyzőkönyvében megörökíti és családjához részvétiratot intéz.

Olay Lajos pártja nevében megköszöni a Ház megnyilatkozó részvétét.

A püspökladány—füzesgyarmati vicinálisról szóló jelentést tudomásul veszik, hasonlóképpen az arvavölgyi és a szatmár—fehérgyarmati vicinálisok engedélyezéséről szóló előterjesztéseket.

Percel miniszter bejelentette, hogy holnap fog válaszolni *Gullner* Gyula interpellációjára, amit *Ugron* János udvarhelymegyei alispán ismeretes esetében hozzáintézt.

Ezután *Bánffy* Dezső b. miniszterelnök válaszolt *Kossuth* Ferenc interpellációjára,

melynek lényege volt, hogy a görög-török-háboru iszonyai békekötéssel megszüntetendők. A kormány ez iránt hajlandó lépéseket tenni.

A Ház a választ viharos derűtséggel fogadta.

TÁVIRATOK.

— **Miniszteri értekezéslet.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bécsben vasárnap tíz órakor közös miniszteri értekezéslet volt. Egytől három óráig pedig minisztertanács a király elnöklése alatt.

— **A jövő évi közös költségvetés.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bánffy, Lukács, Bádeni, Goluchovszky, Krieghammer, Kállay Béni és Bilinszky miniszterek véglegesen megállapították a jövő 1898-dik évi közösügyi költségvetést. A pénzügyminiszterek erőlyesen hangsúlyozták a válságos gazdasági helyzetet; ennél fogva a hadügyi budgetbe újabb nagy tételeket nem vettek fel. Általában a közös budget emelkedését csak szerény méretekre szorították.

— **A provizorium.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A tegnapi közös miniszteri értekezéslet megállapította a provizoriumról szóló két paragrafusos törvényjavaslat szövegét. Első paragrafusban a kvóta, a vám- és kereskedelmi szerződés meghosszabbítottatik 1898. december 31-ig; a második a végrehajtási záradékot tartalmazza. A magyar országgyűlés ellenzéke e két szakaszhoz még egy harmadik hozzászólását fogja javasolni, mely szerint a törvény hatályát veszti, ha Ausztriában nem jön létre kellő időben az alkotmánynak megfelelően a párhuzamos törvény. E javaslatot Bánffy miniszterelnök elfogja fogadni.

— **Királyunk Budapesten.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A király ma reggel hat órakor Budapestre érkezett. Márkus József polgármester, Rudnay főkapitány és Benicky Ferenc, pest-megyei főispán fogadták.

— **Király-járás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Albert, szász király, tegnap este kilenc órakor elutazott Bécsből. Bucsuzáskor királyunk ismételtén megölelte és megcsókolta.

— **A román trónörökös pár utazása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A román trónörökös-pár csütörtökön érkezik Bécsbe.

— **A postáskisasszony halála.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az éjjel Budapesten retek-utca 12. sz. alatti lakásán Leitner Betti huszonhároméves postakezelőnő opiummérgezési tünetek közt meghalt. A vizsgálatot megindították, hogy halála öngyilkosságból származik-e vagy büntett folyamán?

— **Weyler tábornok bukása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Madridban nagy meglepetést keltett, hogy már a tegnapi hivatalos lapban megjelent Weyler tábornoknak Kubából való visszahívása és helyébe Blanco kinevezése.

— **Büneljelentés egy herceg ellen.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti

távirata.) XXVI. Reuss hercegnek ágensei pénz nélkül megvették a petrisi egymillió birtokot, hogy pénzhez juttassák. Most Ürményi Pál, a petrisi birtok tulajdonosa csalásért büneljelentést nyújtott be a herceg ellen az aradi kir. törvényszéknél.

— **A Szent László-díj nyertese.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az idei budapesti utolsó verseny nap főfutamat, a Sz. László-díj 32.000 koronáját Königswarter báró lova, a „Komám-asszony“ nyerte el. A híres Adams jockey lovagolta.

— **Szerum a sárgaláz ellen.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A „Times“ jelenti, hogy Sanarelli orvos-tanár föltalálta a sárgaláz ellenes szerumot.

— **Nemzetközi regatta.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Konstan-

tinápolyban a nemzetközi evezős regattán „Taurus“ nevű hadihajónk emberei nyerték el az első díjakat.

— **Herceg, aki nem interveniál.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A walesi herceg fölszólított a gépmunkások sztrájkjának kiegyenlítésére. A herceg kijelentette, hogy sajnálja az áldatlan küzdelmet, de meggyőződése, hogy közbelépése helytelen lenne.

— **Sáskajárás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A délamerikai Uruguay köztársaságban sáskajárás pusztítja a vetéseket.

— **Fölemelt kamatláb.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A német birodalmi bank a kamatlábat 5%-ra emelte föl.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTAV

Felelősszerkesztő
PLEININGER FERENC

TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

19570. sz.
1897.

HIRDETMÉNY.

A város tulajdonát képező szigeti országot **109. számú (volt vámház) ház** és hozzá tartozó telek, 1897. évi november hó 4-én délelőtt 9 órakor a városi gazdasági tanácsteremben nyilvános árverésen eladatik.

Felhivatnak tehát venni széndékozók, hogy **100 frt** bánatpénzzel felszerelt zárt ajánlataikat **legkésőbb november hó 3-án déli 12 óráig a városi polgármesternél** nyújtsák be, avagy a bánatpénz letétele mellett a szóbeli árverésen vegyenek részt.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsteremben betekintheők.

Pécsett, 1897. évi október hó 8 án.

Pécs sz. kir. város Tanácsa.

HOLLANDI

életbiztosító részvény-társaság

(Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente)

BUDAPEST, VIII., Kerepesi-ut 1. (Nemzeti színház bérháza.)

Igazgató: TOLNAY LAJOS, min. tanácsos, országgy. képviselő.

Vezértitkár: STIGNITZ IMRE.

A társaság magyarországi üzletei után a tartalékot magyar óvadékképes értékpapirokban a magy. királyi állampénztárban helyezi el.

1896. év végeig

124 millió korona
biztosítás köttetett.

Referenciákat
a magyar általános hitel-bank ad.

Kivonat a díjtáblázatokról

A tőke elhalálozás alkalmával fizetendő

A tőke 20 év után vagy időelőtti elhalálozás alkalmával azonnal fizetendő

Díjtétel 100 korona után

Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.
25	1.80 34	2.30 43	3.16 52	4.66 25	4.11 34	4.22 43
26	1.84 35	2.38 44	3.30 53	4.88 26	4.12 35	4.24 44
27	1.88 36	2.46 45	3.44 54	5.12 27	4.13 36	4.27 45
28	1.93 37	2.54 46	3.59 55	5.37 28	4.14 37	4.30 46
29	1.98 38	2.63 47	3.73 56	5.64 29	4.15 38	4.33 47
30	2.03 39	2.72 48	3.91 57	5.93 30	4.16 39	4.36 48
31	2.09 40	2.82 49	4.08 58	6.24 31	4.17 40	4.39 49
32	2.16 41	2.94 50	4.26 59	6.57 32	4.18 41	4.45 50
33	2.23 42	3.04 51	4.45 60	6.97 33	4.20 42	4.50

Felügyelő Baranya és Tolnamegyék területén:

Horváth Miklós ur, Pécs, Mária-utca 23.